

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра _____

ветеринарії та тваринництва _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана аграрного факультету

О.А.ЦЮК

12.2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інтелектуальна власність та комерціалізація наукових розробок»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти _____

Доктор філософії

(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
аграрний	21 Ветеринарія	211 Ветеринарна медицина	Ветеринарна медицина

Розробник:

Яблонська О.В.

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

д.в.н., професор кафедри ветеринарії та тваринництва

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ветеринарії та тваринництва

(назва кафедри)

Протокол № 09 від 05 грудня 20 24 р.

Завідувач кафедри (голова предметної комісії):

Могутова В.Ф.

Схвалено методичною комісією аграрного факультету

(назва факультету)

Протокол № 10 від 12 грудня 2024 р.

Голова методичної комісії:

(підпис)

Нікітіна В.В..

(прізвище та ініціали)

- ♥ Яблонська О.В, 2024 рік
- ♥ СНУ імені В. Даля, 2024 рік

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та комерціалізація наукових розробок», що складена відповідно до освітніх програм підготовки «доктора філософії», формує інтегральну, загальні компетентності та програмні результати навчання, якими оволодіють здобувачі вищої освіти.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та комерціалізація наукових розробок» — формування у аспірантів теоретичних знань і практичних навичок щодо інтелектуальної власності, механізму її захисту та організаційно-правового забезпечення комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок, застосування специфічних методів та інструментів комерціалізації, а також набуття фахових компетенцій з планування, організації та контролю проектів комерціалізації знань.

Завдання вивчення дисципліни:

- надати ґрунтовних знань та умінь в області організації комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок;
- забезпечити інструментами аналізу, способів оцінки і захисту результатів комерціалізації наукових досліджень як об'єктів інтелектуальної власності;
- виробити навички трансферу найбільш перспективних розробок на внутрішньому і зовнішніх ринках.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти ОР «доктор філософії» компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми **Ветеринарна медицина:**

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність володіти методологією наукових досліджень у галузі ветеринарної медицини, виявляти і розв'язувати наукові задачі та практичні проблеми з використанням та глибоким переосмисленням наявних і створенням нових цілісних знань, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї щодо освітньої діяльності;

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності (СК)

СК1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері ветеринарної медицини, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень з дотриманням вимог професійної етики.

Результати навчання (РН)

РН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і не фахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми сфери ветеринарної медицини державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних фахових вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.

РН7. Розробляти та реалізовувати наукові й інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та практичні проблеми ветеринарної медицини з дотриманням норм біоетики, біобезпеки та професійної етики, врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.

РН10. Застосовувати загальні принципи та методи природничих наук, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері ветеринарної медицини.

РН11. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері ветеринарної медицини, його наукове, практичне, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – <u>3</u>	Галузь знань <u>21 Ветеринарія</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>211 Ветеринарна медицина</u> (шифр і назва) Освітня програма <u>Ветеринарна медицина</u> (назва)	<u>Обов'язкова</u>	
Змістових модулів 1	Рівень вищої освіти: <u>перший/другий/третій</u> Ступінь освіти: <u>бакалавр/магістр/доктор філософії</u>	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: Денна 90		1	
		Семестр	
		2	
		Лекції	
		22 год.	год.
		Практичні	
		22 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -3,14 самостійної роботи здобувача -3,28/	Самостійна робота		
	46 год.	год.	
	Форма контролю: іспит		

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб	с.р.	
МОДУЛЬ 1. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ					
Тема 1. Методологія науково-дослідної діяльності і технологія наукової творчості.	8	2	2	-	4
Тема 2. Методологія та організація наукового дослідження у ветеринарній медицині	10	2	2	-	6
Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень у ветеринарії	12	3	3	-	6
Тема 4. Підготовка і оформлення наукових публікацій	12	3	3	-	6
Разом за модулем 1	42	10	10		22
МОДУЛЬ 2. ПРИКЛАДНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ					
Тема 5. Інтелектуальна власність	12	3	3	-	6
Тема 6. Академічна доброчесність	12	3	3	-	6
Тема 7. Комерціалізація об'єктів авторського права	12	3	3	-	6
Тема 8. Способи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок	12	3	3	-	6
Разом за модулем 2	48	12	12	-	24
Усього	90	22	22	-	46

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вид заняття	Короткий зміст навчальних занять, тематика індивідуальних та/або групових завдань	Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання	Кількість отримуваних балів min-max
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			
<i>Тема 1. <u>Методологія науково-дослідної діяльності і технологія наукової творчості.</u></i>			
Лекції	Лекція 1. Сучасні інформаційні технології пошуку інформації. Бібліографія літературних даних. Інформаційні пошукові системи. Справжня та фейкова інформація. Аналіз та синтез отриманих даних. Створення сучасної бібліографії даних наукових досліджень	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, спостереження за роботою здобувачів. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> Обговорення	0-2 бали
Практичні заняття	Практичне заняття №1. Створення власної бібліографії.	<u>Виконання лабораторної роботи, демонстрація</u>	0-2 бали
Самостійна робота	Завдання. Аналіз та синтез отриманих даних. Визначення достовірності літературної інформації.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, самооцінювання, пакет контрольних завдань для самоконтролю знань здобувачів.	0-3 бали
<i>Тема 2. <u>Методологія та організація наукового дослідження у ветеринарній медицині</u></i>			
Лекції	Лекція 2. Методологія організації наукового дослідження, планування робочого часу науковця. Принципи створення календарного плану досліджень, формування звітності.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, усне опитування. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> діалог, групове обговорення.	0-2 бали
Практичні заняття	Практичне заняття № 2. Аналіз програмного забезпечення для створення календарного плану наукового дослідження.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів. Виконання лабораторної роботи, захист	0-2 бали
Самостійна робота	Завдання. Аналіз календарного плану наукового дослідження Нобелівських лауреатів в галузі медицини	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> Презентація виконаних завдань.	0-3 бали

Тема 3. <u>Інформаційне забезпечення наукових досліджень у ветеринарії</u>			
Лекції	Лекція 3. Мультимедійні технології подання інформації. Мультимедійна презентація як форма візуалізації наукових досягнень. Створення гіпертекстового матеріалу. Види презентацій.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, коментарі під час заняття від здобувача. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> діалог, групове обговорення.	0-2 бали
Практичні заняття	Практичне заняття № 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень у ветеринарії.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів. Виконання лабораторної роботи, захист	0-2 бали
Самостійна робота	Завдання. Роль інформації у наукових дослідженнях і класифікація наукових документів. Робота з літературними джерелами, даними офіційної державної статистики, звітними даними установ	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> діалог, самооцінювання.	0-3 балів
Тема 4. <u>Підготовка і оформлення наукових публікацій</u>			
Лекції	Лекція 4. Підготовка і оформлення наукових статей, монографій, наукових доповідей). Аналіз літературних джерел, рейтингових публікацій, вимог до публікацій, актуальності. Формування наукового тексту.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, короткі письмові відповіді на питання. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> обговорення.	0-2 бали
Практичні заняття	Практичне заняття № 4. Підготовка і оформлення наукових публікацій (наукових статей, монографій, наукових доповідей)	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів. завдання. Виконання лабораторної роботи, захист	0-2 бали
Самостійна робота	Завдання. Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Техніка написання тексту. Реферат. Доповідь (повідомлення)	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, автоматизований тест для самоконтролю. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> обговорення	0-3 бали

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ПРИКЛАДНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ			
Тема 5. <i>Інтелектуальна власність</i>			
Лекції	Лекція 5. Основи інтелектуальної власності. Авторське право, його юридичний захист. Інститут інтелектуальної власності.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, питання для самоперевірки. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> відповіді на рефлексивні питання.	0-2 бали
Практичні заняття	Практичне заняття №5. Інтелектуальна власність, авторське право, юридичний захист інтелектуального капіталу	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, взаємооцінювання. Виконання лабораторної роботи, захист	0-3 бали
Самостійна робота	Завдання. Роль інтелектуальної власності як інтелектуального капіталу в соціально-економічному розвитку суспільства та її місце у гуманітарній і природничій науках	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, коментарі під час заняття від викладача. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> питання-відповіді.	0-3 бали
Тема 6. <i>Академічна доброчесність</i>			
Лекції	Лекція 6. Академічна доброчесність. Поняття академічної доброчесності, плагиату, запозичень, нормативного цитування.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, питання для самоперевірки. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> відповіді на рефлексивні питання.	0-2 бали
Практичні заняття	Практичне заняття № 6. Академічна доброчесність як сукупність етичних принципів і визначених законом правил.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, взаємооцінювання. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> виконання лабораторного завдання, пакет контрольних завдань для самоконтролю знань здобувачів	0-3 бали
Самостійна робота	Завдання. Принципи, форми та види академічної відповідальності. Перевірка наукового тексту на плагиат.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, коментарі під час заняття від викладача. Виконання лабораторної роботи, захист	0-3 бали

<i>Тема 7. Комерціалізація об'єктів авторського права</i>			
Лекції	Лекція 7. Поняття, основні завдання, функції і принципи авторського права. Регулювання особистих немайнових та майнових прав авторів та їх правонаступників.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, питання для самоперевірки. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> відповіді на рефлексивні питання.	0-2 бали
Практичні заняття	Практичне заняття № 7. Джерела, умови дії авторського та суміжних прав на об'єкти інтелектуальної власності	<u>Виконання лабораторної роботи, демонстрація</u>	0-3 бали
Самостійна робота	Завдання. Суб'єкти та об'єкти авторського права у комерційній діяльності. Реєстрація авторського права. Специфічні ознаки авторського права: поширення, форма, термін дії.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, самооцінювання, пакет контрольних завдань для самоконтролю знань здобувачів.	0-3 бали
<i>Тема 8. Способи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок</i>			
Лекції	Лекція 8. Способи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок: інжиніринг, промислова кооперація, передача технологій в рамках спільних підприємств, технічна допомога, франчайзинг, лізинг.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів, короткі письмові відповіді на питання. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> обговорення.	0-2 бали
Практичні заняття	Практичне заняття № 8. Стратегії використання прав на об'єкти інтелектуальної власності: галузеві аспекти.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів. Виконання лабораторної роботи, захист	0-3 бали
Самостійна робота	Завдання. Змішана природа об'єктів авторського права на наукові розробки та творів мистецтва. Розпорядження майновими авторськими правами. Монетизація використання творів науки, літератури та мистецтва.	<u>Засоби оцінювання:</u> журнал оцінювання поточної навчальної роботи здобувачів. <u>Методи демонстрування результатів навчання:</u> діалог, самооцінювання.	0-3 бали
Підсумковий контроль		Підсумковий автоматизований тест	0-40 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 1 – Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль (60 балів)	Підсумковий контроль (40 балів)
Змістовий модуль 1	Підсумковий автоматизований тест
Активна участь у лекційних та практичних заняттях, модульна робота № 1 (опитування через Moodle)	
30	
Змістовий модуль 2	
Активна участь у лекційних та практичних заняттях, модульна робота № 2 (опитування через Moodle)	
30	

Таблиця 2 – Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Вимоги
90 – 100	A	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та/або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
82 – 89	B	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
74 – 81	C	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтовувати свої твердження та висновки.
64 – 73	D	Загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

60 – 63	E	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
35 – 59	F _x	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0 – 34	F	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Яблонський В.А., Яблонська О.В. Методологія і методи наукових досліджень у тваринництві та ветеринарній медицині : Навчальний посібник для системи магістратури, аспірантури та докторантури. Друге видання. К., 2014.— 512 с.
2. Яблонський В.А., Яблонська О.В. Методи наукових досліджень у тваринництві та ветеринарній медицині. К., 2012.— 297 с.
3. Лагодієнко В., Іванченкова Л., Лагодієнко О. Вибір методології наукового дослідження. // Підприємництво та інновації. — 2022. — № 25. — С. 133–137.
4. Рогач С.М. Стратегії управління інтелектуальною власністю: ідентифікація, розвиток та реалізація в умовах сучасного бізнесу. // Економіка та суспільство. —2023. — Випуск № 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-24>
5. Семків В.О., Шандра Р.С. Інтелектуальна власність: підручник для студентів неюридичних факультетів. — Львів : Галицький друкар, 2015. — 280 с.
6. Методи та системи штучного інтелекту: навч. посіб. / укл. Д.В. Лубко, С.В. Шаров. — Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. – 264 с.

Допоміжна література

1. Вергун А. Р. Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат: інформаційний огляд / А. Р. Вергун, Л. В. Савенкова, С. О. Чуканова. – Київ : УБА, 2016. – Електрон. вид. – 1 електрон. опт. диск (CDROM). – 36 с.
2. Волюков В. В., Хвостенко В. С. Державне регулювання процесу комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. — Київ, 2019. — 146 с.
3. Ковтуненко К. В., Гутарева Ю. В. Цикловий підхід до комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності // Питання інтелектуальної власності у сфері трансферу технологій: збірн. наук. прац. IV Всеукр. наук.-практ. конф.-семін. з пробл. екон. інтел. власн., 21 травн. 2021 р., Київ : Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України, 2021. С. 71.

Інформаційні ресурси

1. Кислий В. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://elkniga.info/book_273.html

2. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Інформаційні технології у наукових дослідженнях» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://knau.kharkov.ua/uploads/passport/fme/mo/mo_as/doc/04.pdf
3. Системи управління бібліографічною інформацією [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/na_dopomogu_naukovoyam/systemy_upravlinnia.pdf
4. Сучасні інформаційні технології в науці та освіті (конспект лекцій) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sukhorukov.vk.vntu.edu.ua/file/SITNO/0adb2500d2f4abff939d80a7f4f5c11b.pdf>
5. Законодавство України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/>
6. Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua
7. Всесвітня організація інтелектуальної власності – World Intellectual Property Organization. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wipo.int/portal/en>
8. Державна організація «Українське агентство з авторських та суміжних прав». [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.uacrr.kiev.ua>
9. Державне підприємство Український інститут інтелектуальної власності (УКРПАТЕНТ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://base.uipv.org/searchINV/>
10. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
11. Національна академія наук України ім. В.І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nbuv.gov.ua> – <https://www.nas.gov.ua>
12. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.niss.gov.ua
13. Центр перспективних соціальних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.cpsr.org.ua
14. Google Академія – GoogleScholar. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua>
15. Science Direct Freedom Collection – Повнотекстова база даних видавничої корпорації Elsevier [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.elsevier.com>
16. Реферативна база даних та наукометрична платформа видавничої корпорації Elsevier. SciVerseScopus [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.scopus.com>
17. Всесвітня наукова бібліотека ЮНЕСКО. World Library of Science. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nature.com/wls>
18. Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/index.php/ua/>